

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 202 | Tarih 29 Nisan - 5 Mayıs

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 100 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

1 Mayıs: Türk polisi Ankara'da yaptığı baskınlarda 14 eski asker ve 2 sivil Gülen hareketi ile bağlantılı oldukları iddiasıyla gözaltına aldı.

3 Mayıs: Gülen hareketi üyesi olduğu iddia edilen ve ByLock içeriklerinde adı geçen 30 eski polis memuru gözaltına alındı.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınamadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

1 Mayıs: Türk polisi, Taksim Meydanı'nda 1 Mayıs gösterilerini yasaklamasının ardından 210 kişiyi gözaltına aldı.

3 Mayıs: Türk polisi, hükümetin yasağına rağmen Uluslararası İşçi Günü'nü kutlamak için Taksim Meydanı'nda gösteri yapmak isteyen 29 kişiyi gözaltına aldı.

3 Mayıs: Ankara'da 19. İşçi Filmleri Festivali'nin başlangıcı için Kuğulu Park'ta yapılmak istenen yürüyüşe polis müdahale etti ve yürüyüşü engelledi.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

2 Mayıs: Gazeteci Barış Terkoğlu terörle mücadelede görevli bir kamu görevlisini "hedef alan" iki haber nedeniyle iki yıl hapis cezasına çarptırıldı.

2 Mayıs Belgesel yapımcısı ve görüntü yönetmeni Koray Kesik, İzmir'de evine yapılan baskınla gözaltına alındı.

3 Mayıs: Türkiye'nin yayıncılık ve yayın akışını düzenleyen Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), iktidar partisi veya hükümet üyelerini eleştiren içerikleri nedeniyle iki TV kanalına para cezası verdi.

3 Mayıs: Ankara'daki film festivalinde gösterimi planlanan ve Türkiye'de darbe sonrası yaşanan tasfiyenin mağdurlarının karşılaştığı zorluklara ışık tutan 'Kanun Hükmü' belgeselinin gösterimi iptal edildi.

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI

30 Nisan: Yargıtay, "terör örgütü üyeliği" ve "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamalarıyla yedi yılı aşkın

süredir cezaevinde bulunan, aynı zamanda önde gelen bir insan hakları aktivisti ve avukat olan, kapatılan Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı'ya verilen hapis cezasını onadı.

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

2 Mayıs: Afyonkarahisar Belediyesi sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada vatandaşlık sahipleri için 400 TL olan nikah ücretinin sığınmacılar için 10 bin TL'ye çıkarıldığını duyurdu.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

30 Nisan: 2022'de başlatılan bir soruşturma kapsamında 23 Nisan 2024'te İstanbul, Ankara ve Urfa'da yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 9 gazeteciden biri olan Esra Solin Dal, gözaltı sırasında çıplak aramaya maruz kaldı.

1 Mayıs: Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla tutuklu bulunan İbrahim Emre, Muhammed Emre ve Üsame Emre adlı üç kardeşin, 25 Nisan'da Balıkesir Kepsut Cezaevi'ndeki abilerini ziyaretten dönerken geçirdiği trafik kazasında hayatını kaybeden kız kardeşleri Sümeyra Emre'nin cenazesine katılmalarına izin verilmedi.

1 Mayıs: Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde, mahkumların sağlık hizmetlerine ve hukuki danışmanlık hizmetlerine erişimini etkileyen keyfi uygulamaların olduğu iddia edildi.

2 Mayıs: Ankara barosu tarafından hazırlanan rapor, Gülen hareketiyle bağlantısı olduğu gerekçesiyle Türk istihbaratı tarafından Kırgızistan'dan Türkiye'ye getirilen Türk eğitimci Orhan İnandı'nın gözaltında maruz kaldığı işkence ve ölüm tehditlerini ortaya çıkardı.